

Sygn. akt XXVII Ca 1131/20

POSTANOWIENIE

Dnia 16 lutego 2021 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie XXVII Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Ewa Kiper

Sędziowie: Iwona Grzegorzewska,

Katarzyna Małysa (del)

po rozpoznaniu w dniu 16 lutego 2021 r. w Warszawie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku (...) W.

z udziałem M. S.

o wpis w Dziale III księgi wieczystej Kw (...)

na skutek apelacji wnioskodawcy (...)W.

od postanowienia Sądu Rejonowego dla Warszawy Mokotowa

z dnia 7 kwietnia 2020 r. , sygn. akt (...), Kw (...)

postanawia:

oddalić apelację.

Sygn. akt XXVII Ca 1131/20

UZASADNIENIE

Wnioskiem z dnia 6 września 2019 r. wnioskodawca wniósł o wpis z urzędu na podstawie art. 626(13) par. 1 kpc w związku z przepisami ustawy z dnia 9 marca 2017 r. o szczególnych zasadach usuwania skutków prawnych decyzji reprivatyzacyjnych dotyczących nieruchomości (...) wydanych z naruszeniem prawa, wpisaną w Dziale III księgi wieczystej Kw (...) ostrzeżenia o niezgodności stanu prawnego ujawnione w księdze wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym wobec wydania ostatecznej Decyzji Komisji do spraw reprivatyzacji nieruchomości (...) z dnia 3 września 2019 r. nr (...) odnośnie wpisanego w księdze wieczystej M. S. – współużytkownika wieczystego nieruchomości i współwłaściciela budynku.

W dniu 2 stycznia 2020 r. Referendarz uwzględnił wniosek.

Skargę na powyższe orzeczenie złożył wnioskodawca.

Postanowieniem z dnia 7 kwietnia 2020 r. Sąd Rejonowy dla Warszawy – Mokotowa wpis utrzymał w mocy oraz orzekł, iż każdy z uczestników ponosi koszty postępowania w sprawie.

Z powyższym nie zgodził się wnioskodawca, który w złożonej apelacji zaskarżył orzeczenie w całości, podniósł zarzut naruszenia:

-przepisu art. 518(1) par. 3 kpc w zw. z art. 626(13) kpc art. 36 ust. 3 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece i art. 40 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 9 marca 2017 r. o szczególnych zasadach usuwania skutków prawnych decyzji reprivatyzacyjnych dotyczących nieruchomości (...) wydanych z naruszeniem prawa poprzez utrzymanie wpisu w mocy pomimo istnienia obowiązku z urzędu do wpisu ostrzeżenia o niezgodności treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym,

- art. 518(1) par. 3 kpc w zw. z art. 626(8) kpc poprzez utrzymanie w mocy wpisu dokonanego z przekroczeniem granic wniosku,

- art. 518(1) par. 3 kpc w zw. z art. 16 ust. 1 i 2 ustawy o księgach wieczystych i hipotece poprzez utrzymanie w mocy wpisu o treści nie przewidzianej przez przepisy prawa,

- art. 518(1) par. 3 poprzez nierozpoznanie istoty sprawy.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja wnioskodawcy nie zasługiwała na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności odnieść należy się do zarzutu nierozpoznania istoty sprawy -art. 518(1) par. 3 kpc. Jakkolwiek sformułowany on został jako ostatni, stanowi zarzut najdalej idący, albowiem jego uwzględnienie prowadzić by musiało do uchylecia zaskarżonego postanowienia i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania (art. 386 § 4 k.p.c.). Nierozpoznanie istoty sprawy apelujący widzi w tym, że Sąd Rejonowy nie odniósł się do wszystkich zarzutów skargi na orzeczenie referendarza sądowego.

Zarzutu tego nie sposób podzielić. Sąd Najwyższy wskazywał wielokrotnie, że nierozpoznanie istoty sprawy, w rozumieniu art. 386 § 4 k.p.c., jest wadliwością rozstrzygnięcia polegającą na wydaniu przez sąd pierwszej instancji orzeczenia, które nie odnosi się do tego, co było przedmiotem sprawy, bądź zaniechaniu zbadania przez ten sąd materialnej podstawy żądania albo merytorycznych zarzutów stron z powodu bezpodstawnego przyjęcia, że istnieje przesłanka materialnoprawna lub procesowa unicestwiająca roszczenie (por. postanowienia z dnia 23 września 1998 r. II CKN 897/97, OSNC 1999/1/22, z dnia 12 lutego 2002 r. I CKN 486/00, OSP 2003/3/36, z dnia 19 czerwca 2013 r., I CSK 156/13, nie publ; z dnia 25 czerwca 2015 r., V CZ 35/15, nie publ. i z dnia 7 kwietnia 2016 r. II CZ 6/16, nie publ.). Taka sytuacja nie nastąpiła w niniejszej sprawie. Sąd Rejonowy zbadał istnienie materialnoprawnej podstawy wpisu i możliwości jego dokonania na wniosek strony.

Odnosząc się do poszczególnych zarzutów apelacji wskazać należy co następuje.

Przepis art. 518(1) par. 3 dotyczy sposobu rozstrzygnięcia Sądu w przypadku złożenia skargi na orzeczenie referendarza w przedmiocie wpisu do księgi wieczystej.

Sposób rozstrzygnięcia przez Sąd Rejonowy pozostaje w zgodzie z treścią powołanego przepisu.

Przepis art. 626(13) kpc wskazuje, iż Sąd z urzędu dokona wpisu ostrzeżenia, jeżeli dostrzeże niezgodność stanu prawnego ujawnionego w księdze wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym. Powyższy przepis nie mógł zostać naruszony bowiem podstawę wpisu ostrzeżenia stanowił złożony wniosek w tym zakresie przez wnioskodawcę. Skoro referendarz sądowy dokonał wpisu na wniosek, brak było podstaw do działania przez Sąd z urzędu. Stanowczo podkreślić należy, iż podjęcie przez sąd czynności z urzędu **nie wyłącza możliwości złożenia wniosku w tym zakresie**. W przypadku złożenia wniosku o dokonanie przez sąd wpisu ostrzeżenia na podstawie art. 626¹³ § 1 KPC co do niezgodności stanu prawnego ujawnionego w księdze wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym, względnie stwierdzenia, że dla tej samej nieruchomości albo dla tego samego ograniczonego prawa rzeczowego prowadzi się dwie lub więcej ksiąg wieczystych, ujawniających odmienny stan prawny, wniosek jest wolny od opłaty sądowej. Złożenie takiego wniosku rodzi konieczność jego rozpoznania, co w niniejszej sprawie uczył referendarz sądowy uwzględniając

żądanie wniosku. Konsekwentnie, wobec uwzględnienia żądania wniosku nie zachodziła podstawa do działania przez Sąd Rejonowy z urzędu.

Nie został naruszony przepis art. 36 ust. 3 ustawy o księgach wieczystych i hipotece bowiem wpis ostrzeżenia Sąd dokonał na wniosek a nie wskutek zawiadomienia jednostki samorządu terytorialnego. Pismo z 6 września 2019 r. zatytułowane jest jako wniosek, któremu została w sposób prawidłowy nadana sygnatura i stosownie do jego treści podlegał rozpoznaniu.

Nie został naruszony przepis art. 40 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 9 marca 2017 r. o szczególnych zasadach usuwania skutków prawnych decyzji reprivatyzacyjnych dotyczących nieruchomości (...) wydanych z naruszeniem prawa bowiem reguluje on kwestie materialnoprawne dokonywania wpisu, nie zaś dopuszczalności dokonywania wpisu w tym zakresie z urzędu czy na wniosek.

Przepis art. 628 par. 1 kpc wskazuje, iż wpis dokonywany jest w granicach wniosku. Brak jest podstaw do przyjęcia, iż wpis dokonany przez referendarza sądowego przekracza granice złożonego wniosku. O wyjściu poza granice wniosku nie świadczy inny sposób sformułowania treści wpisu, jeżeli pozostaje on w granicach żądania strony wnioskującej z odwołaniem się do powołanych dokumentów.

Nie został naruszony przepis art. 16 ust. 1 i 2 ustawy o księgach wieczystych i hipotece. Podstawę materialnoprawną wpisu stanowią przepisy art. 23, 24 a ustawy z dnia 9 marca 2017 r. o szczególnych zasadach usuwania skutków prawnych decyzji reprivatyzacyjnych dotyczących nieruchomości (...) wydanych z naruszeniem prawa. Powyższe przepisy legitymują Komisję do złożenia przedmiotowego wniosku, ale nie dając jej wyłącznego uprawnienia w tym zakresie, jak ma to miejsce w przypadku regulacji art. 25 cyt. Ustawy.

Mając powyższe na uwadze apelacja podlegała oddaleniu na podstawie art. 385 kpc.

Sędzia Katarzyna Małysa sędzia Ewa Kiper sędzia Iwona Grzegorzewska